

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Kundgörelser.

Hans Majestät Konungen i Danmark har under den 19 Januarii, Allernådigt för godt funnit, at, til innewarande års slut, prolongera det, under den 30 Dec. 1762, utfärdade Kungens och General-Pardons-Patent, för alla i Ströms-Des Riften och Länder undanwelne, och emellan eller utan lof uteblifne sidsmän, hwilke ej någonsin grof misgärning begärdt, och sträcker sig på samma sätt denna Kongl. Ordre afswenwät til de i Land-Milicen och andra, som deserterat, med uttryckelig Allernådigt tilläggnung, at därest de sig, innom 1764 års slut, åter insinna, och på behörigt sätt anmäla, samt sig, i Hans Majestätstjenst, enrollera låta, skola de sjelfwa åga sig behet, at efter eget tycke så engagera sig, antingen wid Land-Milicen, eller Sjö-Statens hwaremot de, som sig icke innom besagde tid inställa, eller efterlåta at deras återkomst anmäla, eller ock sig i Hans Majestätstjenst ej begifwa skola ej njuta til godo denna Allernådigt General-Pardon, utan tvärt om, då de ertappas af swarligen straffas.

Hos Herr Fred. Sander, på Stor-Källarens äro tapeter til salu.

Afwen hos Herr Carl Wilh. Buchau nyssigen inkommen god sötmjöls-ost.

Wil någon ledig piga, eller hustru, nu snart taga tjenst til Michaelis, anmäla hon sig där detta utgifwes.

** **

Göteborgska Becko-bladet.

Lördagen, den 21 Julii, 1764.

Slutet af nya Förwandlingar.

Människa! Kån dig sjelf, och nyttja dina förmaner; gör dig ej föragtlig, störta dig icke neder ibland bestar; omskapa dig ej til samare, än din milde Skapare gjort dig; och war trygg, at inga bestar taga rangen från dig.

Hwad skam, ja hwad raseri är icke det för en människa, at blanda sig bland skälhundar? Et så frögt och föragtligt djur! En best, som i sit element aldrig gör nytta, utan lefwer af rof, erotslar sig, och fiskar i grumligt watten, är stum som en fisk, men grym, snål och illt. Enär han är sold, släpar han sig up på en klippa, eller in i en ång, stiger up öfwer sin cirkel, sofwer eller stöjar moh! Summer och barn tro, det är gasten; en ande, som hwarcken är ängel eller djävul, men gräseligen stark. Inteligen mäste han bli nyttig; han fälles, hans speck blir tran, och skinnen förwandlas i tobaks-pungar.

Sf

Ut

Att desse bestar kunna bli människjor, är den största orimelighet; men hwarföre är det mindre orimeligt, om man säger, at människjor kunna bli sådana, som skåhundarne äro? Förfarens heten tvingar oss at bekänna, hwad wi se och uttröne. Men hwarföre ha icke så ädla kreatur, som människjor, en affky för, at omskapa sig til skåhundar? När wi se något städse, så förvandlar det sig, om icke för vår syn, doch för vår tanke. Wi kunna wänjas til alt.

Det är ej rart, at se en höstlig och beffedelig ungdom få en liten fulmagt, därpå komma släpande utur sin cirkel, och skrifa moho, så at barn och gummor mena det är gasten = = = men far i huset får kännas wid, at det är en snålhund.

Det är ej sålsamt, at höra en god enfsadig man, sedan han inhemtat konsten at fiska i grumligt watten, och på djupet i största tysthet blifwet sin, klifwa up öfwer sin horisont, och skrifa af wett, af insigt, af kundskap, fast han taga låset annat, än Banco = sedlar, och aldrig tänkt på annat, än sill.

Huru kan et hedersställe omskapa en nedrig själ! Den ena tiden wara en ljuslig med-människja, den andra en stor klapmys moho! med en stolt mine, med et par hotande ögon. Säre Herre! gå ned i djupet igen, spåka er och tig; i åren hwarcken behagelig, eller nyttig bland människjor.

So

Ho önskar icke, at detta måtte förekommas? men det är en fåfång önskan, och wi få wänja oss wid rålamod. Men tänk om en Nation, til större delen, kunde råka i sådan förvandling; hwad skam det skulle wara för hånne, om en annan Nils Klim beskref en gång sin reise til skåhundernes land.

Men det blir nu frågan, om wi få wara öpenhertige och redelige mot desse förvandlade. Worode aldeles skåhundar, så behöfde wi wist icke bry oss om dem. Nu äro de ändå wære bröder: borde wi icke redeligen säga dem: min wän, du äst i fara at bli skåhund. Eller om det ej går an, wore det ej nyttigt, at då och då hålla en granskning, och underrätta sig om dem, som blifwet förvandlade? Men därtill fordras stora hjalar, och ädelmodiga människjor, at man icke måtte så höra moho, moho, mer än man wille.

Skulle någon tro, at jag klifwet öfwer min cirkel, må han det göra; det är ej swant, at den ene skåhunden skrifer emot den andre. Så mycket jag känner mig, så är jag nu hwarcken stinnare, eller starkare; och om något skal wara ändrat, så är matlusten hos mig mindre, och Becko = bladet den endaste klippa, jag klifwer på.

Men utan at skämta längre: låt oss fågna oss åt, at wi äre människjor; låt oss nytja wære fördelar. Hwad behöfwe wi plåga wære wæderlikar, som ha rättighet til wår kärlek? Wi wän-

wänte en förwändling, och det inman fort; och at den måtte bli härlig! Låt oss se på vår förste födde Broder. Han, som welat bli människja, kan aldrig råfna moraliske Fålhundar, eller stinne blodiglar, eller tjocke storfrökare, bland sine bröder.

A. S. 11

Hushålds- Fråga.

Huru skal man släcka Skorstens-eld? En vigtig denna frågan är, skulle likwål Landstol-
ket, på wissa orter i riket, le åt hånne. Jag har sedt huru de passa på, när halm- eller torf-
ten äro, antingen öfvertäkte med sad, eller ge-
nomwåte af regn, at då sricka en halmkärwa i
skorstenen, tända an hånne, och låta sotet brin-
na ut. Detta går an i deras korta och starka
skorstens-pipor, synnerligen när bygningarne
ligga skilde; men woro et raseri at härma i stä-
derna. Här frågas, huru skorstens-eld kan
fortast och säkrast släckas? Hårtill äro wäl fle-
re sätt bekante; men i nöden är man ofta wil-
rådig om, hwilket man skal tilgripa. Sprutor
kunna sållan göra någon wärkan. Ofta lyckas
det, at hastigt qwäfwa elden med böffe-
lossande genom skorstenen; men denne skal då
wara stark och rak, så at man knapt wägar det
i de höga, krokuga, och fölgagteligen swaga pi-
porna. At med pålagde wåta säckar, eller rå-
orehudar, qwäfwa elden, är brukeligast, och
af de hittills wedertagne sätten, förmodeligen
det säkraste; ehuru det tyckes, för eldens spän-
sig

stighet skull, också nog fresta på skorstens-rörets
styrka. Månge påstå, at denna elden kan släck-
kas med salt; men huru? De fleste säga, at
man skal allenast kasta salt uti spis-elden. Jag
har hört denna föfs-hemligheten länge, och wet
icke om den är titräckelig.

Swänne mine Academi-camerader i Upsala,
wisade där prof på, at de woro mästare i kon-
sten at släcka skorstens-eld. Den ene brukade
wäl allenast salt; men så, at han låt tillsjuta
spjällen, hastade sig på taket, och kastade några
wäpwar salt öfwanifrån uti den brinnande skor-
stenen. Den andras släcknings-sätt war ännu
mindre konstlat. Han låt sätta uti spisen, rätt
under det brinnande skorstens-röret, en så med
watten, då de osynlige wattudunsterne skulle
ensamme wara titräckelige, at bortjaga elden,
som ock skedde. Desse rön har jag, Gudi lof!
icke haft nödigt försöka; och hwem wil i den
bråskan, som sådan nöd kräfwer, tillåta tiden
så andragas med rön, som almänheten ännu in-
ter är wis om? Men ehuru jag icke twiflar myc-
ket på dessa rönens riktighet, likwål förtjena de
oftare försökas. Sådane försök kunde man ju,
med kall blod, göra på landet, där folket äro,
som i början sadet, driftige nog, at med wilja
tända an sotet. Och om någon skulle tycka, at
hwad som gingo an i så små och raka skorstenar,
icke torde lyckas i de långa och krokota; så för-
senade det ju at passa på, om någon förfallen
enstaka bygning utom staden, som likwål hade
nå

någorlunda godt skorstens-vör, skulle nedrifvas, at då förut antända sotet, och anställa desse för söken.

Inteligen märkes, at våra nya Architecter wilja hafwa skorstens rund inuti, som både gör honom starkare at uthärda en sot-eld, och besqwämligare at såya. Brag.

Swad nytt i Staden?

Korta Stads-nyheter.

Göteborgska Wexel-priset.

Onsdagen, den 18 Julii,

Amsterdam	- 82	- -	M: f. Rmt.
Hamburg	- 86	- -	M: f. Rmt.

Inkomne äro Skepparne William Robertson ifrån Alloa med fyrkol, Georg Hogg ifrån Berwick, William Graham ifrån Perth, Walter Brown ifrån Ellie, David Boyter och John Lamb ifrån Dundie, samt James Gilkeson ifrån Irvine med barlast, Alexander Lohm ifrån Cagliari med salt, Archibald Crauford ifrån Aberden med barlast, John Blackburn ifrån Whitby med dito, James Strong ifrån Lieth med fyrkol, Mich. Smitt ifrån Marseille och Cagliari med salt och packhus-gods, och

och Georg Bhatt ifrån Kinghorn med barslast.

Utgångne äro Skepparne John Boyle, John Walker, Walter Brown, och James Gilkeson til Scotland med järn och bräder.

Kundgörelser.

Uti Stads-Dwartermästaren, Herr C. G. Revigins hus, på Kronhus-gatan, uthyras, ifrån nästkommande Michaelis, följande rum: neml. et stort åt gatan, utan eldstad, tjenligt för en handlande, jämte kök, och stor stuga med kakelugn, samt kamare innånför, utan eldstad. Til salu angifwes et hus och gård i Kongålf, wid åsöfven, wäl bygd, med 10 eldrum, nödige bodar, och et par källrar, af hvilka den ene är hwålf; åsöfven såhus och stall, med rånne öfwer. Tomten innehåller 8640 qwadrat alnar, prydd med fruktbarande trädgård, åger och god brun. Belågenheten gör ågendomen til sill-salteri och andra rörelser beqwäm. Köpet kan slutas med Hr. Krono-Befalningsmannen, Allmgren, på Kongålf. Samme man utbjuder åsöfwenledes 25 stackar godt hö, på Dyhagen wid Kongålf: hwar stack, af 4 och en half alns diameter, säljes til 4 Dal. Smt, på stället. Likaledes finnas, på lilla Dyhagen där bredvid, 57 dyliska stackar til salu, mot samma pris, hwarom accorderas med Fru Commerce-Wärdinnan Lagerström,

Åsöfven

Ufwen försäkras godt hö finnas til köps, på Tjurholmen, hvarom må handlas med Herr Håradsfrifwaren Prinsler, som bor i Herr Magister Nordbloms gård.

En bekedelig student söker condition, om hwilken fås underrättelse där detta utgifwes.

Et herrskap i Wäster-Göthland, Skaraborgs-Län, 8 och en half mil härifrån, ästundat, i nästa höst, en flint hushållerska, som är wäl öfward både i matberedning och et landt hushålls styrel. Vidare underrättelse lemna Herr Capitainen och Riddaren Hestko.

Hos Herr Jac. Besien på Wall-gatan kunna nu framt emot hyra tilträdas, twänne salter och en sill-bod, med tilhörig redskap, samt et par fjul.

En badstuga i westra Haga, på stora Tullgatan, efter Stockholmska sättet inrättad, med 3 stöp och flera beqwämligheter, är nu i fullt komligt stånd: ägarinnan, Anna Strömsstedt, som håller i beredskap nya myror och kryddor, tilljuder hederligt folk, at, för billigt pris, sig där af betjena, allenast de sig några timar förut angifwa.

En liten tik, af Spanska slaget, som kallas Charmante eller Manta, har beklageligen, förleden Torsdags middag, från råtte ägaren, utur et hus wid stora Torget, olofligen afwiket; och beskrifwes, wid afwikandet waret hwit och brun. Den som återställer samma omisteliga creatur, har någagtig wedergåttning af ägaren at förwänta.

** **

Göteborgska Becko=bladet.

Lördagen, den 28 Julii, 1764.

Jordfeber.

En sjukdom har begynt yppa sig: man är den se, hwarifrån han kommet: somlige säga från Tyskland; andre från de lycksalige djärne: jag har gifwet mig frihet, at kalla honom jordfeber. Mögeligt, at han grasserat här i forre dagar, fast han finnes swärligen igen i våra läke-böcker. Atminstone påstås, at namnet är ej aldeles öhördt; och at det utmärker en sjukdom: ty jag hörde fordom en gammal figneriska nämna fyra jämmerliga krämpor, nämligen morsot, twinsot, gulstot och jorda-sot. Med tillhjelp af hela Medicinska historien, afgör jag dock icke, hwad likhet eller olikhet jorda-sot och jordfeber äga. Det är tid, at beskrifwa den sednare, samt utstaka des kännemärken.

1) Ser hwar och en frisk ut, som hästar för denna sjukkan: man spørjer god matlust hos patienten; och ju mer sjukdomen väsar, ju starkare blir appetiten. Den sjuke sofwer ej länge, dock

Sg

ds